

ÖREBRO UNIVERSITET

AKADEMIN FÖR JURIDIK,
PSYKOLOGI OCH SOCIALT
ARBETE

Utbildningsplan

Dnr CF 52-643/2009

Sida 1 (9)

PSYKOLOGPROGRAMMET, 300 HÖGSKOLEPOÄNG

Master´s Programme in Professional Psychology, 300 Higher Education Credits

Utbildningsprogrammet är inrättat den 23 april 2002 av fakultetsnämnden för humaniora och samhällsvetenskap. Utbildningsplanen är senast fastställd den 14 oktober 2009 av fakultetsnämnden för humaniora och socialvetenskap Avsnitt 7.1 har ändrats genom beslut av fakultetsnämndens ordförande den 19 oktober 2009. Avsnitt 8 har ändrats genom beslut av fakultetsnämndens ordförande den 3 november 2009.

1 ALLMÄNT

Programmet leder till en psykologexamen och ger en bred bas för att arbeta som psykolog inom alla de områden som psykologer är verksamma i idag och kan vara verksamma i framöver.

Inom programmet finns två särskilda profileringar. Den första betonar prevention och förebyggande insatser och återfinns framförallt inom utvecklingspsykologin. Studenten tränas tidigt under utbildningen i metoder som kan utveckla barns sociala och emotionella förmåga så att risken att individen får problem längre fram i livet motverkas. Den andra profileringen är i integrativ psykoterapi och finns inom ramen för den behandlingsutbildning som ingår i programmet. Via den integrativa psykoterapin tillägnar sig studenten en bred kompetens inom fältet psykologisk behandling. Dels studeras några olika skolor separat, psykodynamisk, kognitiv, kognitiv-beteendeterapeutisk och humanistisk-existentiell psykoterapi, dels studeras likheter och skillnader mellan dessa riktningar. En klients problem och situation analyseras utifrån flera olika riktningar och en behandling, som hämtar idéer och metoder från olika skolor, läggs upp. Utbildningen i psykologisk behandling innehåller teori, handlett klientarbete och egenterapi, d v s att man själv går i en utbildningsterapi.

2 UTBILDNINGENS MÅL

2.1 Mål för utbildning på avancerad nivå

Utbildning på avancerad nivå skall väsentligen bygga på de kunskaper som studenterna får inom utbildningen på grundnivå eller motsvarande kunskaper.

Utbildning på avancerad nivå skall innebära fördjupning av kunskaper, färdigheter och förmågor i förhållande till utbildning på grundnivå och skall, utöver vad som gäller för utbildning på grundnivå

- ytterligare utveckla studenternas förmåga att självständigt integrera och använda kunskaper
- utveckla studenternas förmåga att hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer, och
- utveckla studenternas förutsättningar för yrkesverksamhet som ställer stora krav på självständighet eller för forsknings- och utvecklingsarbete.

(1 kap. 9 § högskolelagen [HL])

2.2 Mål för Psykologprogrammet

Mål (utöver de allmänna målen i 1 kap. 8 § och 9 § HL)

För psykologexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som psykolog och för att fullgöra föreskriven praktisk tjänstgöring (PTP) som fordras för att få behörighet som psykolog.

Kunskap och förståelse

För psykologexamen skall studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen,
- visa fördjupad kunskap om psykologiska metoder för utredning och åtgärd avseende individer, grupper och organisationer,
- visa fördjupad kunskap och förståelse för samhälls- och familjeförhållanden som påverkar olika grupper och individer, såväl barn som kvinnor och män, och
- visa kunskap om relevanta författningar.

Färdighet och förmåga

För psykologexamen skall studenten

- visa fördjupad förmåga att bedriva psykologisk behandling,
- visa förmåga att under handledning bedriva psykoterapi,
- visa fördjupad förmåga att självständigt planera, leda och genomföra förebyggande arbete samt utvecklings- och förändringsarbete med inriktning på individer, grupper, organisationer och miljöer,
- visa fördjupad förmåga att på vetenskaplig grund kritiskt utvärdera och utveckla behandlingsarbete och åtgärdsprogram inom verksamhetsområdet,
- visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper,

- visa förmåga att för berörda parter muntligt och skriftligt redogöra för utredning, åtgärd och resultat samt i enlighet med relevanta författningar dokumentera dessa, och
- visa förmåga att kritiskt och självständigt granska, bedöma och använda relevant information samt att diskutera nya fakta, företeelser och frågeställningar med olika grupper och därmed bidra till utveckling av yrket och verksamheten.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För psykologexamen skall studenten

- visa förmåga att fortlöpande utveckla självkänedom och empatisk förmåga,
- visa fördjupad förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällseliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga att identifiera etiska aspekter på eget forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot klienter och deras närstående, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

(bilaga 2, högskoleförordningen [HF])

Utöver detta har Örebro universitet som mål att den studerande efter avslutad utbildning skall

- visa fördjupad förmåga att planera och genomföra förebyggande program inom olika psykologisk verksamhet, och
- visa fördjupad förmåga att tillämpa integrativ psykoterapi i psykologisk behandling.

3 UTBILDNINGEN

3.1 Utbildningens huvudsakliga uppläggning och innehåll

Psykologprogrammet är ett sammanhållet yrkesprogram som omfattar 300 högskolepoäng och som leder till en psykologexamen. Det huvudsakliga området för utbildningen är psykologi, inom vars ram samtliga kurser ges. Psykologexamen samt ett års praktisk psykologtjänstgöring (PTP) ger behörighet att ansöka om legitimation hos Socialstyrelsen.

Programmet består av sex ämnesmässiga block. Det första är psykologins grunder som handlar om individens psykiska funktioner och även den biologiska basen för detta. Det andra blocket är utvecklingspsykologi, som även innehåller träning i prevention för att reducera risken för att individer längre fram i livet drabbas av psykiska problem. Det tredje blocket behandlar samhälle, ledarskap, organisation, grupp och arbetsliv. Det fjärde blocket är det kliniska som innehåller psykopatologi, neuropsykologi, diagnostik, behandlingsplanering, psykoterapeutisk behandling och utvärdering av psykoterapi. Till det blocket hör även hälsopsykologi, som handlar om psykiska reaktioner på somatiska tillstånd och egen utbildningsterapi som genomförs under terminerna 2-4 och 7-8. Vid en särskild psykologmottagning skall studenterna under termin 7-9 bedriva klientarbete under handledning. Det femte blocket behandlar psykologiska utredningar på individnivå inklusive testning,

utlåtandeskrivning, juridik och etik och innehåller även psykologpraktik, verksamhetsförlagd utbildning. Det sjätte blocket innehåller vetenskapsteori, forskningsmetod och examensarbete.

Studierna har genomgående forskningsanknytning med aktualisering av psykologins teorier, metoder och problem. Kritiskt tänkande skall stimuleras bland annat genom vetenskapsteoretiska resonemang och problemorienterande inslag. Kraven på färdighetsträning och laborativa inslag har en framskjuten plats i utbildningen. Stor vikt läggs vid att utbildningen utformas på ett sådant sätt att integrering av olika kunskapsområden samt av teori, metod och tillämpning befrämjas.

3.2 Kurser som ingår i programmet

År 1

Termin 1

Psykologi A, Psykologins grunder, 30 högskolepoäng

Kursen startar med en introduktion till psykologyrket och till huvudområdet psykologi. Studenten studerar grundläggande psykiska funktioner och deras biologiska bas och får en grundläggande träning i att söka litteratur i biblioteket och skriva en vetenskaplig text i ett individuellt PM.

Termin 2

Psykologi A, Utvecklingspsykologi, 30 högskolepoäng

Kursen innehåller en såväl bred som djup genomgång av utvecklingspsykologin över hela livscykeln, med betoning på barndom och ungdom. För att förebygga problem i vuxenlivet ägnas en särskild del av kursen åt prevention i tidiga år

År 2

Termin 3

Psykologi A, Samhälle, organisation och grupp, 30 högskolepoäng

Studenten studerar samhälls- och familjeförhållanden som påverkar olika grupper och individer. Vidare studeras individens samspel i grupp. Ett särskilt intresse ägnas åt individen i arbetslivet och de frågor som särskilt psykologer arbetar med, såsom rekrytering, arbetsmiljö och rehabilitering. I en delkurs som löper över hela terminen tränas preventivt arbete bland barn och ungdom i en skola.

Termin 4

Psykologi B, Personlighet och psykopatologi, 30 högskolepoäng

Inom kursen studeras personlighetspsykologi, psykopatologi och neuropsykologi. I en delkurs som löper hela terminen studeras hur man implementerar och evaluerar preventionsprogram.

År 3

Termin 5

Psykologi B, Utredning på individnivå, 30 högskolepoäng

På kursen studeras utredningens metodik, teori och logik. I kursen tränas intervju och testning. Vidare behandlas juridik och etik i psykologiskt arbete samt grundläggande diagnostik ur ett integrativt perspektiv.

Termin 6

Psykologi C, Klinisk psykologi, II, 7,5 högskolepoäng

I denna kurs studeras det integrativa perspektivet på psykoterapi samtidigt som studenten övar diagnostik och planering inom kognitiv, kognitiv beteendeterapeutisk, psykodynamisk och humanistisk-existentiell psykoterapi.

Psykologi C, Psykologpraktik, 22,5 högskolepoäng

Kursen innebär verksamhetsförlagda studier under handledning av erfaren legitimerad psykolog.

År 4

Termin 7

Psykologi, avancerad nivå, Klinisk psykologi III, 20 högskolepoäng

I denna kurs studeras det integrativa perspektivet på psykoterapi samtidigt som studenten övar att arbeta med metoder och tekniker inom kognitiv, kognitiv beteendeterapeutisk, psykodynamisk och humanistisk-existentiell psykoterapi. På kursen tillämpas case metodik.

Psykologi, avancerad nivå, Klientarbete under handledning 3 högskolepoäng

Under handledning praktiserar studenten psykoterapi på deltid under hela terminen vid en särskild Psykologmottagning. Handledningen ges i grupp och omfattar 40 timmar. De klienter som söker sig till Psykologmottagningen, gör det på eget initiativ.

Psykologi, avancerad nivå, Ledarskapspsykologi 7 högskolepoäng

Inom kursen studeras teori och forskning om ledarskap. Vidare bedrivs praktisk träning i form av rollspel.

Termin 8

Psykologi, avancerad nivå, Organisationspsykologi, 13 högskolepoäng

Inom kursen görs organisationsanalyser av arbetsplatser. Vidare genomförs övningar i grupputveckling. Kursen präglas av en hög grad av delaktighet från studenterna i form av bland annat planering av seminarieinnehåll.

Psykologi, avancerad nivå, Klinisk psykologi och forskningsmetod, klientarbete under handledning, 14 högskolepoäng

Inom denna kurs avslutas det kliniska blocket med ett moment i psykoterapi och kvalitetssäkring. Därefter studeras kvantitativ och kvalitativ metod. Pågående forskning inom ämnet presenteras. Planering sker av kommande uppsatsarbete

Psykologi, avancerad nivå, Klientarbete under handledning II, 3 högskolepoäng

Under handledning praktiserar studenten psykoterapi på deltid under hela terminen vid en särskild Psykologmottagning. Handledningen ges i grupp och omfattar 40 timmar. De klienter som söker sig till Psykologmottagningen, gör det på eget initiativ.

År 5

Termin 9

1/Valbara kurser i psykologi på avancerad nivå, 26 högskolepoäng

Studenten kan under denna termin välja bland ett antal olika kurser i psykologi på avancerad nivå. Aktuella ämnesområden är hälsopsykologi, arbetslivspsykologi, och, handledning och konsultation i psykologens arbete.

2/Studier i psykologi på avancerad nivå vid utländskt universitet, 26 högskolepoäng
(Om studenten väljer detta alternativ så genomförs examensarbetet denna termin och utlandsstudier görs termin 10).

Psykologi, avancerad nivå, Klientarbete under handledning, 3 högskolepoäng
Under handledning praktiserar studenten psykoterapi på deltid under hela terminen vid en särskild Psykologmottagning. Handledningen ges i grupp och omfattar 40 timmar. De klienter som söker sig till Psykologmottagningen, gör det på eget initiativ.

Utbildningsterapi, 1 högskolepoäng
Studenten går i egen utbildningsterapi, som genomförs omfattande 60 timmar i grupp under första och andra året och omfattande 25 timmar individuellt under fjärde året.

Termin 10

Psykologi, avancerad nivå, Examensarbete, 30 högskolepoäng
Inom ramen för kursen genomför studenten ett självständigt arbete. Detta examensarbete ventileras vid ett seminarium. I kursfordringarna ingår även att vara opponert på ett annat examensarbete.

3.3 Studieförmer

En bärande princip för studieförmerens utformning är en successivt allt starkare betoning på studentens egen aktivitet och egna personliga ansvar under programmets gång. Detta skall leda till att studenten är mogen att klara allt mer självständiga uppgifter mot slutet av programmet, särskilt egna terapifall under handledning samt examensuppsatsen.

Ytterligare en princip är integrationen av teori och empiri. Detta sker till exempel i laborationer, då studenten övar att formulera hypoteser, samla in data på ett korrekt sätt och dra rimliga slutsatser. Det sker även genom case-metodik, det vill säga fallstudier där studenten analyserar ett fall med hjälp av olika teorier. En annan variant av fallstudier är när studenten ställs inför ett problem och via läsning och litteratursökning tillägnar sig en djupare förståelse för att kunna komma med rekommendationer till behandling.

I utbildningen ingår även utbildningsterapi och klientarbete under handledning. Sammantaget är studierna utformade för att stimulera det kritiska reflekterandet, förmågan att söka och värdera information, förmågan att självständigt följa kunskapsutvecklingen samt förmågan att kommunicera muntligt och skriftligt. För närmare information om studieförmer, se respektive kursplan.

4 INTERNATIONELLT STUDENTUTBYTE

Under termin 9 finns möjligheter att, inom ramen för de avtal som universitetet har, förlägga studierna vid något utländskt universitet. Se universitetets webbplats för aktuella avtal.

5 BETYG OCH EXAMINATION

Om inte annat är föreskrivet i kursplanen skall, enligt 6 kap. 18 § HF, betyg sättas på en genomgången kurs. Betyget skall bestämmas av en av högskolan särskilt utsedd lärare (examinator).

Som betyg skall, enligt 6 kap. 19 § HF, användas något av uttrycken underkänd, godkänd eller väl godkänd, om inte högskolan föreskriver annat betygssystem.

I de fall rektor medgivit avsteg från den tregradiga betygsskalan framgår detta av respektive kursplan.

Obligatoriska moment förekommer i form av seminarier, gruppövningar, praktik, utbildningsterapi och handlett klientarbete. För närmare information om kraven på obligatoriska moment och deras omfattning, se respektive kursplan.

För ytterligare information, se lokala riktlinjer för examination.

6 EXAMEN

Psykologexamen (*Master of Science in Professional Psychology*)

Psykologexamen uppnås efter fullgjorda kursfordringar om sammanlagt 300 högskolepoäng. Inom ramen för kursfordringarna skall studenten ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng.

Mål, se punkt 2.2.

För ytterligare information, se lokala riktlinjer för examina.

7 BEHÖRIGHETSVILLKOR

7.1. Behörighetsvillkor vid antagning till programmet

- till och med vårterminen 2010

För att vara behörig till programmet krävs att den sökande har grundläggande behörighet och dessutom uppfyller kraven för den särskilda behörigheten enligt standardbehörighet D. 3, det vill säga Matematik kurs B, Samhällskunskap kurs A (lägst betyget Godkänd krävs i respektive kurs), samt ett års arbetslivserfarenhet (på minst halvtid).

- från och med höstterminen 2010

Utöver kraven för grundläggande behörighet, gäller följande krav på förkunskaper och andra villkor för tillträde till utbildningsprogrammet. Områdesbehörighet 5, det vill säga Matematik B och Samhällskunskap A, lägst betyget Godkänd krävs i respektive ämne.

För ytterligare information, se Antagningsordningen.

7.2 Behörighetsvillkor vid antagning till kurser inom programmet

För att bli antagen till kurser inom programmet krävs att den studerande har den särskilda behörighet som föreskrivs. För att bli antagen till kurs på B-nivå (startar termin 4), krävs att studenten klarat 75 högskolepoäng av 90 på A-nivå. För att bli antagen till kurs på C-nivå (startar termin 6), krävs att 50 högskolepoäng på B-nivå

är godkända. För att bli antagen till kurser på avancerad nivå krävs att alla kurser på A, B och C- nivå är godkända. Den särskilda behörigheten framgår av respektive kursplan.

8 URVAL

- till och med vårterminen 2010

Vid urval till programmet används urvalsgrunderna betyg (50 procent av platserna) och resultat från högskoleprovet (50 procent av platserna).

- från och med höstterminen 2010

Vid urval till programmet används urvalsgrunderna betyg (40 procent av platserna) och resultat från högskoleprovet (60 procent av platserna).

9 TILLGODORÄKNANDE AV TIDIGARE UTBILDNING

Beslut om tillgodoräknande för erhållande av betyg på kurs fattas av examinator för den aktuella kursen (6 kap. 18 § HF).

Beslut om tillgodoräknande av kurs i generell examen, om bedömningen sker i samband med begäran om examensbevis och kan betraktas som rutinmässig, fattas av chefen för Utbildnings- och forskningsavdelningen (se delegationer i utbildningsfrågor).

Beslut om tillgodoräknande i övriga fall fattas av respektive institutionsstyrelse (se Rektors delegationer i utbildningsfrågor).

För ytterligare information, se lokala riktlinjer för tillgodoräknanden.

IKRAFTTRÄDANDE- OCH ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER (6 KAP. 17 § HF)

Denna utbildningsplan gäller från och med vårterminen 2010.

De som påbörjade utbildningen höstterminen 2009 har rätt att slutföra utbildningen i enlighet med den utbildningsplan som fastställdes 22 mars 2007 till och med höstterminen 2015.

De som påbörjade utbildningen vårterminen 2009 har rätt att slutföra utbildningen i enlighet med den utbildningsplan som fastställdes 22 mars 2007 till och med vårterminen 2015.

De som påbörjade utbildningen höstterminen 2008 har rätt att slutföra utbildningen i enlighet med den utbildningsplan som fastställdes 22 mars 2007 till och med höstterminen 2014.

De som påbörjade utbildningen vårterminen 2008 har rätt att slutföra utbildningen i enlighet med den utbildningsplan som fastställdes 22 mars 2007 till och med vårterminen 2014.

De som påbörjade utbildningen höstterminen 2007 har rätt att slutföra utbildningen i enlighet med den utbildningsplan som fastställdes 22 mars 2007 till och med höstterminen 2013.

De som påbörjade utbildningen höstterminen 2006 har rätt att slutföra utbildningen i enlighet med den utbildningsplan som fastställdes 15 juni 2004 till och med höstterminen 2012.

De som påbörjade utbildningen höstterminen 2005 har rätt att slutföra utbildningen i enlighet med den utbildningsplan som fastställdes 15 juni 2004 till och med höstterminen 2011.

De som påbörjade utbildningen höstterminen 2004 har rätt att slutföra utbildningen i enlighet med den utbildningsplan som fastställdes 15 juni 2004 till och med höstterminen 2010.